

Թատրոնը կը հրատարակի 2 օրեր շարքի և
Հարաւ օրերը :
Հարեկան բաժանորդացին Կ Պոլսոյ հա-
մար շորս իւր գաւառաց համար հինգ արծաթ
միկէտ կ'ընեն :
Բաժանորդագրութեան տեղն է Ս . Ղ .
Կաղմանիս գրատունը Երեւնի Զմիւռնիկե-
ան տալիս Թիւ 2 :
Դրիված ձեռագիրները ետ չեն առնիր :



Լրագրութեան հարցի թիւերը պիտի
է ուղղել առ Ե . Պոլսոյ Ռուսիոյ Զար-
չման գրութեան տնօրէնին Թիւ 18 յազարայ
տպարանը :
Լրագրութեան հարցի թիւերը պիտի
բոլոր շորերէն իւր օրերը միայն կրնայ
գտնել զինք իրաւունքն տպարանը :
Համար 2 օրերը չեն առնիր :
Վեր :

ԿՈՂԱՏԱՆԱՆ ՀԱՄԱՐԱՄԱՐՏ . — ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՈՍԿԱՆԱՆՈՍ ԵՒ
ՀԱՄԱՐԱՆԱՆ ՀԱՄԱԿԱՆ ԵՒ ԱՆՈՒՆ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՈՍԿԱՆԱՆՈՍ ԵՒ
ՀԱՄԱՆ ԴՈՒՐԱՆ . — ՄԱՆ ԲՈՐԵՆԱՐԿՈՅ ՄԵՐ . — ԼՐԱԳՐԱՆԱՆ ՄԱՆ
ՀԱՐԵԿԱՆ ՄԵՐ ԵՒ ԵՒԼԱՆՏԵՐԻՆ ՄԵՐ . — ԽՈՂԱՏԱՆԱՆ ՄԱՐԿԱՆ ՄԵՐ :

Վերջապէս յախճանք մեր ծիծաղը
զայել . և այսօր կուգանք . ինչպէս արդէն
խոստացած էինք . ինքզինքնին պաշտպանել
Լրագրի երեք շարքի աւուր թուոյն յարձակ-
մանցը դէմ :

Թերեւս հարցի մեզ թէ ինչպէս յաջո-
ղեցանք Լրագրի այն յօդուածին վրայ խն-
դանքն բռնել . և պատասխանենք որ խելոյն
մտքէ չանցած միջոցաւ մը մէկէն ի մէկ խն-
դանքն անցաւ . Լրագրի թարգմանութիւնները
կարգացին . լայն եկաւ և խնդալս անցաւ :

Աւելին օրուս քաղնով բժշկաց մասնա-
ւորապէս կը յանձնարարենք Լրագրի թարգ-
մանութիւնները որք կրնան անխալտիան դեղ
ըլլալ այն տանն հիւանդութեանց որ շարու-
նակ ինդալ կը պատճառեն մարդոց . Լրագրի
ըր կրնայ առաջին թերթ մը ըլլալ ինքզինքն
համար և կը ցաւինք թէ ինչպէս Մանգրիբ
անտութեան վրիպեր է Լրագրի և անոր
թարգմանքը :

Նիկիոցոս Մարգարէն . ինչպէս որ յայտնի
է . ժողովրդէն դուրս յախճանեալ համար
անցեալները երեւանէն քանի մը նամակ ստա-
նալով կոպիտաւ մէջ ապատարանութիւն մը յա-
յոցած էր Բուսիոյ կառավարութեան դէմ .
և այդ ապատարանութեան շնորհիւ քանի մը
Լրագրի կրցած էր կլլեցնել ժողովրդեան :
Այս Նիկիոցոս մարգարէն նկատելով որ Լրա-
գրի ժողովրդեան կլլեցնելու համար գիտաւոր
սուտեր հրատարակել պէտք է . 45 մարտ ե-
րեքշաբթի օրը հետեւեալ յօդուածը կը հրա-
տարէ :

« Վանէն պրուած նամակէ մը հետեւեալ
պահանջները տեղեկութիւններն ստանալով կը
փութամք մեր ընթերցողաց հաղորդել : »

Ազգայնական Մարկոս Եփ . օր Վանայ կու-
տակալին խորհրդականն է . իւր պաշտօնաւե-
ղին համեմատելով պէտ . իսկոյն փութացեր է
հարկ եղած անմիջական բարեփոխման հետեւա-
րելու : Վարդապետ Բուրճեան խորհրդականաց
վրայէն զենքերն առնաւելով . իրենց տեղը ճան-
բուեր են իրր զարդ քաղաքացի . և ստիկա-
նութեան ինչպէս նաեւ հասարակաց ազատ-
ութեան հակառակութիւնը Հայոց յանձնաւոր է . ա-
տենցմէն Նոր օտարականութիւն մը կապմա եղով .
և զենք — սուր և բնական — արուելով այս
նորակաւ հայ օտարականաց . Գիշերուան պու-
հապաններն ալ . օրը տաճիկ են ելեր . առնց
տեղ նոյնպէս զինուորեալ հայեր գրուեր են : »

(ՅԵ . Լրագրի 351)

Թատրոն տեսնելով որ Նիկիոցոս մարգա-
րէն այս ընթացքը պարզապէս Կոլապսի մի-
նէն է . և ի թէ Լրագրական տպարանին

դուրս ըլլալ իրեն Կոլապսի մը կը պատճը-
վէր . քիչ մը կամեաւ արժան դատեց
Նիկիոցոս մարգարէն հետեւեալ տողերով .

« Մեր երկիրը բարեկարգելու համար
Նիկիոցոս թիւրքերն անհրաժեշտ պէտք ունի . հե-
տեւապէս երկիր մը չկրնայ բարեկարգ վիճակի
վերածիլ եթէ չունենայ իր մէջ թիւրքերն ունի
մը : »

« Իմացա՛ք Վանայ մէջ թիւրքերն անհրաժեշտ
ըրած բարեկարգութիւնները : »

« Նախ և առաջ քաղաքին բոլոր ծառիկ ու-
տիկանաց ձեռքէն զենքերն առեր է . և Հա-
յոցմէն Նոր օտարականութիւն մը կապմալով հա-
տարակաց ապահովութեան ու բարեկարգութեան
պահպանութիւնն ու հակառակութիւնը ա-
տենց յանձնաւոր է . երկրորդ . զիշերուան բոլոր
ծառիկ պահպաններն ալ ճանրեր և անոնց
տեղը Հայերը գրեր է . երրորդ . պատուէր հը-
րամանի տուեր է որ 425ն ետքը խանութները
զոցվին և գուրը մարդ չգտնուի : »

« Կեցցէ՛ք թիւրքերն անհրաժեշտ է փէնտին : »

« Մ . Ազգայնական Եփէնտի Վան համե-
լուն պէս այս բարեկարգութիւններն բրէր է .
կրտէ Լրագրի . իսկ մենք կըսենք թէ Ազա-
րէկեան Եփէնտի Վան Հառած բրեր է այդ
բարեկարգութիւնները . որովհետեւ յիշեալ է-
փէնտին հաղիւ այս օրերս հասած է հան : »

« Ուրախ ենք որ կոպիտեան պատերազ-
մին հեղինակը այս անգամ ալ Վանը բարե-
կարգէ . երանի թէ քիչ մ'ալ ինքզինքը բա-
րեկարգէր . . . և « Եփէնտի » եղեւ համար
իւր ընթերցողները խորհրդ . . . »

(ՅԵ . Թատրոն 241)

Նիկիոցոս մարգարէն այս կամովին վրայ
փոխանակ կարմրելու և լուրթեամբ իւր յան-
ցանքը խոստովանելու կը կատարէ ինչպէս որ
Տօլմապրընք մը կը կատարէ երբ կը ձերբակա-
վի . և մէկ կողմէն հայհոյելով միւս կողմէն
փախչելով յօդուած մը կը հրատարակէ Լը-
րագրի 357 թուով :

Ի խոյտառակութիւն մեր խելատակ
Մարգարէն կը պարտաւորինք բառ առ բառ
հրատարակել անոր այն յօդուածը մեր պա-
տասխաններով ընդմիջելով զայն : Ահաւարի .

« Կը թուի թէ Թատրոն ալ . Նոր Դարու
ախտէն պաշտկելով . Լրագրի Կոլապսի մը տալ ու-
ղիւ է . ախտիւր յազեցնելու համար . Վանայ
բարեկարգութիւնները ծանուցանելուն մէջ
Լրագրի առաջինն ըլլալը շատին փորը ցու ձը-
ղած ըլլալով . զարմանալի չէր որ Թատրոն
ալ այդ երկուքն բռնուի . բայց « Կոլապսի »
ախտի հիմաւոր առարկութիւն մը կապանէնք
քան թէ անանկ զինքը որ Նոր Դարու խոմ
բաղին հետ խոստովանութեան մասն մեջբեր
ենէ : »

Թատրոն ոչ թէ Նոր Դարու ախտէն պը-
լըշտկելով Լրագրի կամովին տալ ուղեց . այլ
Լրագրի Տօլմապրընքութեան ախտէն միւս

խմաղիրները պիտի շարունակու համար կամեաց
Լրագրի . Թատրոն զաւելտական թերթ ըլլա-
լով . նա մանաւանդ ամենօրեայ չըլլալով չը
կրնար լուր տալու մէջ առաջնութիւն ունե-
նալ . որովհետեւ իւր պաշտօնը լուր հաղոր-
դել չէ . այլ արված լուրերուն մէջն ծաղու-
արժանի եզրերը . ինչպէս օրինակի համար .
Կոպիտեան պատերազմը . Վանայ մէջ տաճիկ
օտարականաց ճանդվիլը . ծաղիւ է :

« Ձաւեշտական թերթերուն ակնարկու-
թիւններն ու գիտողութիւններն պատասխան-
ւոյ չեն արժէր . կըսեն : »

Այո՛ . մանաւանդ երբ Նիկիոցոս Եփէնտի
թիւրքերն անհրաժեշտ հեղինակի անանկ թերթ մը
թէպէտ և մեր Մարգարէն լուր զիշերու-
թիւններն ալ պատասխանաւոյ չեն արժէր :

« Ասի ստոյգ է երբ ակնարկութեան ու
գիտողութեան նիւթն ու առարկայն զաւել-
տական է . բայց երբ այս ակնարկութիւնը
գիտմամբ դըք անուանարկելու կամ հասարա-
կաց կարծիքը մալորեցնելով խաբելու կը ձգտի
հարկ է անպատասխանի չլնողու . լուրթիւնը
պարտութեան յառաջ գալով . ինչպէս կըսէ
առածը : »

Եւ ահա մենք ալ այս նպատակաւ է որ
յօժարեցանք պատասխան տալ ձեր այդ յօդ-
ուածին . որովհետեւ երբ գրութիւն մը որուն
նպատակն է միմիայն խորհրդայութեամբ ըս-
տակ կորզել ժողովրդէն . հարկ է լուրթիւն
չգտնել այն տանն . թէպէտեւ պարտութիւնը
մեր լուրթիւնէն յառաջ գալով . ինչպէս չըսեր
առածը :

« Նոր Դարու խմաղիրն իրեն արժանի
պատասխանն առաւ ու դնաց լուրթիւն մէջ
թաղուելու : »

Աստուած լուսաւորեցէ հոգին :

« Կը մնար Թատրոնը . բայց ասոր ալ պա-
տասխանելէ առաջ կուղէինք իմանալ նախ թէ
Թատրոն զօրաւոր փաստ մ'ունի ձեռքը Վանայ
բարեկարգութեանց համար . . . » Եւ ըսելու . թէ
այս անգամ իրեն ալ հաջիւն եկեր է Նոր
դարու մէջ դաւալող իւր պաշտօնակցին իմաս-
տակութեամբ հետեւելու . Լրագրի դէմ եղած
անարգ նախանձաւ յարձակում մը երկրորդած
ըլլալու համար : »

Այո՛ . շատ զօրաւոր փաստեր ունինք .
Բայց քանի որ դուս պատասխանելէ առաջ
կուղեն եղեր իմանալ այդ փաստերը . ևս ալ
կուղեն որ պատասխանելէդ ետքը իմաստ-
նենք իմ փաստերս . իմ խօսքս պիտի ըլլայ .
հապ օն յառաջ . . .

« Մարգարէ շատ գիտարկին բան է թերթ
հրատարակել տղէտ ժողովրդեան մը մէջ . որ
չունի ընտրողութիւն և որոշողութիւն : »

Շատ իրաւունք ունի . փառք տուր Աս-
տուծոյ որ ժողովուրդը ընտրողութիւն և որո-
շողութիւն չունի . եթէ ժողովուրդը այդ ը-
տածներդ ունենար խելոյն մալդ . դուս իրմ
բաղրութիւն կրնայիր ընել . Մի թէ ժողովրդ-

դեման ընտրողութիւնն և որոշողութիւնն չունենալուն կենդանի պատկերը չէ՛ր :

« Բայց խմատակ խմբագիրներու մէջ միշտ ալ ամենէն աւելի անտանելի և անհամարժեքի բան է : »

Այդպէս է . . . մանաւանդ խմատակ խմբագիր մը հետ վիճաբանութեան մանելը ինձի աւելի ծանր կուգայ : Բնաւ երբեք չէի դիմաներ այսպէս ամեն մէկ խօսքիդ պատասխանել , եթէ դու անամթթութեանդ սահմանն անցնելով չդրողութիւնը ժողովուրդը ինձի ըսել թէ՛ քու պարտաւորութիւնդ է ժողովուրդը այդ խարդախ Լրագրէ գգուչանել :

« Վանայ բարեկարգութեանց վրայ մեր առած տեղեկութեանց անհիմն ըլլալը — ինչպէս կը ջանային ցոյց տալ նախանձորդք — »

Ինչպէս կը ջանային ցոյց տալ ճշմարտախօսք :

« Հաստատելու համար , մեր այդ տեղեկութիւնները քաղած աղբիւրներէն զատ ուրիշ երկու նամակներ ալ ցոյց տուինք , »

Եւ ալ այնպէս կը հաւատամ որ Վանայ բարեկարգութեանց վրայ մեր տուած տեղեկութեանց անհիմն ըլլալը հոգաբարձու համար է որ այդ երկու նամակները ցոյց տուինք , թէ՛ պէտեւ մեր միտքը հերքելու համար էր . . . խօսք չհասկնալու գիտէինք , հիմայ հասկցանք որ խօսք ալ չէս կրնար հասկցնել . . . դժբախտութիւնն դժբախտութեան վրայ . . . Խօսէ նայինք , պարոն խմբագիր :

« Երկու նամակներ ալ ցոյց տուինք այլ և այլ տեղերէ այլ և այլ անձանց հասած , որոց մէկը փետր . 16 թուականաւ կըսէր թէ՛ »

Փետր . 16 թուականաւ ըլլալէն ետքը , ալ տարակոյս չմնար որ Լրագրի տուած տեղեկութիւնները ստոյգ են , ինչ որ է թուականը հիմայ Նիկողոս մարգարէին մինչև հասածներն և առած պատասխանները , Ստեփանն փոխյի պէս խնդիրը ամփոփենք որպէս զի ընթերցողք ազնի մը թափանցեն Նիկողոս մարգարէին նախ՝ ստախոսութեան , երկրորդ՝ յետո կոչման , երրորդ՝ փախստեան , չորրորդ՝ պարտութեան և իւր երեւակայական յաղթութեան :

Նիկողոս մարգարէն կըսէ թէ՛ « Վանայ բարեկարգութեանց վրայ մեր տուած տեղեկութեանց անհիմն ըլլալը — ինչպէս կը ջանային նախանձորդք ցոյց տալ — հաստատելու համար (հերքելու համար ըսել կուզէ՛) երկու նամակներ ցոյց տուինք » :

Ի՛նչ էին Նիկողոս մարգարէին տուած տեղեկութիւնները՝ որոց համար «ո՞ր է» ըսինք :

Նիկողոս մարգարէն Լրագրի 331 թուով ըսած էր թէ՛ Այսպէսկեան Մարկոս էֆէնտին Վան հասնելուն պէս քաղաքին բոլոր տաճիկ ոստիկաններն ու պահապանները ճանքելով առանց ահալը հայ ոստիկաններ ու պահապաններ դրած է ևն . ևն : Մենք ալ թատրոնի 241 թուով երևան հանած էինք Նիկողոս մարգարէին այդ տեղեկութիւնները : Հիմայ Նիկողոս մարգարէն կըսէ թէ՛ , Լրագրի տուած և թատրոնի սուտ հանած տեղեկութիւններուն ստուգութիւնը հաստատելու համար , այսինքն Ս. զարեկեան Մ. էֆէնտին Վան հասնելուն պէս տաճիկ ոստիկանները ու պահապանները ճանքելու և անոնց տեղ հայոցմէ ոստիկան ու պահապան դնելը հաստատելու համար երկու նամակ ցոյց տուինք , որոնց մին կըսէ թէ՛ : Կըսէ : Ի՛նչ կըսեն եղբր նայինք հիմայ սա նա . մականքը . տեսնենք ինչպէս կը հաստատեն Ա. զարեկեան էֆէնտին վերոյիշեալ բարեկարգութիւնները :

Մտիկ ընենք :

« Որոց մին փետր . 16 թուականաւ կըսէր թէ՛ Վանայ կուսակալը արդարաւէր է և հայասէր է , թէ՛ ինչ ինչ նոր բարեկարգութեանց ձեռնարկեր է և բռնաւոր ստանիկ երեւոյթներն ալ «ընե՛ք դնե՛ք սկսե՛ք է : (Հա՛ , հա՛ , հա՛) Միւս նամակն ալ (հա՛ , հա՛ , հա՛) Կարինէն ուղղեալ՝ այս շաբաթ օր Մատիսիլը հրատարակէ որոց մէջ ըսուած է թէ՛ (հա՛ , հա՛ , հա՛) Վանայ մէջ բարեկարգութիւնն ու արահմուտ վտանգները վերահաստատելու է չնորհիւ նոր կուսակալին որ իւր անաշուտ արդարասիրու թեմաքը և կտրուկ բնաւորութեամբը յաջողե՛ր է մեծ ու փոքր բռնաւորներն ու հարստահարիչները զսպել [և մեր ազգայնոց շունչ տունել տալ » Այս երկու վկայութիւններն բաւական են հաստատելու թէ՛ մեր տուած տեղեկութիւններն ստոյգ են և հիմնաւոր » :

Երեսուց խօսելով՝ այս երկու վկայութիւններէն յայտնի կը տեսնուի որ Ս. զարեկեան էֆ . ի Վան հասնելուն պէս բոլոր տաճիկ ոստիկանաց ձեռքէն զէնքերն առնելու հայոց տրվել են , նմանապէս գիշերուան պահապաններն ալ՝ ինչպէս կըսէ Լրագիր , որք տաճիկ են եղբր , անոնց տեղ ղինուորեալ հայեր դրվել են : Մենք կը կարծենք որ եթէ Նիկողոս մարգարէն ամենաշուտ քիչ մը մոլորթիւն ունենար , (մոլորթիւն բառը դարձած էրուս համար մի՛ մեղադրենք զիս , ընթերցող , սրովհետեւ չամշնալը խմբագրաց ունանք քով մեծ առատ քիմուծիւն կը համարվի) ոչ այս տողերը կը ընէր և ոչ ալ հետեւեալները :

« Գտնով հայոցմէ պինալ ոստիկան և քիչերային պահապաններ հաստատուելու կէտին , որ շատին անհաւատալի կերեք , բոլոր վանեցիք ալ գիտեն և կը վկայեն այսօր թէ՛ Վանայ հրդեհին յետոյ կաշմուած Յանճեաթորովայ օրէն սկսեալ՝ որակի պահապանաց հետ ընե՛ք հայ պահապաններ ալ ընե՛ք որոնք են , միտադ կուտարե՛ք հակադրութիւնին , հայ ժողովուրդը վատհաստելու և բարեկարգութեան մասին ազահմուտութիւն տրվելու համար իրենց » :

Սուտ է սերեմն տաճիկ ոստիկանաց ճանքելով , սուտ է անոնց տեղ հայ ոստիկաններ դրվել , սուտ է նաև տաճիկ պահապաններուն ճանքելով : Ի՛նչ կըսէք , Նիկողոս մարգարէ , այս ըսածներդ իրեն խոստովանանք ընդունելով «ընե՛ք դնե՛ք ըսե՛ք» , չէնէ՛ տաճիկն ախտի յամառիս :

« Ահաւանիկ տանք են մեր ձեռքի փաստերն և ունեցած վկայութիւնն , պնդելու և հաստատելու համար թէ՛ մեր տուած այդ լուրըն ստոյգ էր »

Ստոյգ էր , ըսել կուզէ՛ք թէ՛ ատենօք ստոյգ էր բայց հիմայ չէ՛ : Մակայն այդ լուրն ըսելով ո՛ր լուրը հասկցնել կուզես . հիմայ լուրերը եղան երկու , ո՛րը որո՛ւ վկայութիւն կը բերես կոր : Տաճիկ ոստիկանաց ու պահապանաց տեղ հայ ոստիկան ու պահապան դրվիլը սուտ է , թէ՛ քանի մը գիշերային հայ պահապան ընկեր տրվիլը սուտ է : Ո՛րը սուտ չէ՞ . . . խեղճ փախստական . . . քիչ մ'ալ խօսե՛ նայինք , դժոնտունք :

« Բայց ստիկ կամ ընդդիմադանել ուղղորդեն կան եղբր , լուս , ամենուն զիտցած բանն է թէ՛ Լրագիր վիճաբանութենէ խոյս չը տար , միայն թէ՛ առկէ ճշմարտութիւն և ըստուգութիւն մը դոյս յերևան , բայց վիճաբանութեան մանելու համար ալ փաստի դէմ փաստ , վկայութեան դէմ վկայութիւն կը պահանջենք » :

Կեցցե՛ք , մենք ալ վիճաբանութենէ չենք փախչիր երբ օգտակար ըլլայ այն , մենք ալ փաստի դէմ փաստ կուզենք ինչպէս նաև վկայութեան դէմ վկայութիւն :

Այդ տաճիկ ոստիկանաց և պահապանաց տեղ հայ ոստիկաններ ու պահապաններ դրվելու լուրը , զոր միմիայն ժողովուրդը խաբեալով անկէ ստակ յափշտակելու համար տուաւ Լրագիրը , սուտ հանելու վկայութիւններ և փաստեր ունինք ,

Նախ բոլոր Վանեցիք այսօր կը հերքեն տաճիկ ոստիկանաց և պահապանաց ճանքելով ու անոնց տեղ հայոցմէ ոստիկան ու պահապան դրվիլը : Երկրորդ՝ տանեկիներու դալու մէջ հրայք չըլլալը մեծ յապացոյց մ'է որ այդ լուրը սուտ է : Երրորդ՝ Լրագրի որակի պահապանաց հետ ընե՛ք հայ պահապաններ ալ ընե՛ք որոնք են խօսքը զօրաւոր փաստ մ'է Լրագրի այդ լուրը հերքելու : Չորրորդ՝ ամենէն զօրաւոր և անհերքելի փաստս Լրագրի հանրածառ յօթ ստախոսութիւնն է :

Կը հրաւիրենք , ոչ , ախանջեն քաշելով կը բերենք Նիկողոս Մարգարէն որ կամ այս վկայութեանց ու փաստերու դէմ խօսի , և կամ աւելի քացայտայ կերպով խոստովանի թէ՛ տաճիկ ոստիկանաց և պահապանաց ճանքելովը սուտ է , ինչպէս նաև անոնց տեղ հայ ոստիկաններ ու պահապաններ դրվիլը , թէ՛ իր չափուն համար միայն ասանկ սուտ մը հեղինակած է :

Փոսկ փոխանակ փաստի և վկայութեան , ցուրտ կամիթներ , անհամ կիցեր , ու կովկասեան պատերազմին հեղինակ ևն . ի պէս անտեղի տխրոյաներ տալը՝ զուտ իմաստակուսութիւն մըն է , որ վիճաբանութեան անդի չթողուր , և զոր ուրիշ բանի համար գործած չըլլար թատրոնը՝ բայց եթէ նոր Դարու իր պաշտօնակիցը առանձին թողած չըլլալու համար իմաստակութեան և նախանձոտութեան կըրկէսին մէջ :

Ձենք կրնար պատասխանել այս տողերուն , որոնք ուղղակի թատրոնի պարուենակութեանը դէմ յարձակում ըլլալով , անոնց դէմ ինքզինքնիս պաշտպանելու համար պարտաւոր պիտի ըլլանք ըսել թէ՛ կամիթները ցուրտ չեն , կիցերը համալ են , և մենք այս երկու խօսքը արտասանելու քաջութիւնը չունինք , Թող այս տողերուն պատասխանէ Նիկողոս մարգարէն և մենք ի դիմադրեալ ըսելով վերջանանք յօդուածնիս որ բաւական երկար եղաւ և որ պէտք էր այդպէս ըլլալ լրագրութեան և աղբութեան արատ բերող թերթ մը խայտառակելու համար :

ԿԱՍԻԹ

Իրաց վիճակը փոխված չէ քանի մը օրէ ի վեր , և այս շատ անտանելի և ճանձրացուցիչ բան մ'է այն ժողովրդեան համար որ ստվորած է ամեն օր վտարանդութիւններ տեսնել : Ինդիրը Բեֆօուի վրայ է միշտ , եթէ մենք ստորագրենք զայն ինդիրը պիտի լուծվի : Անդգիւյ ստորագրութիւնը ստակ մը չըլաւ :

Կօրչաքօֆ իշխանը հաստատապէս որոշած է բռնութեամբ բարեկարգել զմեզ :

Պանի մը անդամներ իրեն ըսինք :

— Կօրչաքօֆ , թող տուր մեր օձիքը , մենք ինքզինքնիս պիտի բարեկարգենք :

— Ոչ, կը պատասխանէ, թող չպիտի տամ ձեր օձիքը, և ես պիտի բարեկարգեմ զձեզ :

— Դուն քու կառավարութիւնդ բարեկարգելու պարտաւոր եմ :

— Ո՛չ, ձեզ ալ բարեկարգելու իրաւունք սկսիմ : Ես պիտի բարեկարգեմ զձեզ, ձեր բարեկարգութեան փառքը իմն պիտի ըլլայ : Բայ ի սակից կուզեմ որ շատ բարեկարգ վիճի :

— Այսչափ «ձեզ» է :

— Այո՛ :

Ասանք են ահա Կորչաքօթին մեղի կրկնած խօսքերը, որոցմով իրեն սեպակալանել կուզէ մեր բարեկարգութեան փառքը, որպէս զի պատաւաւոր կերպով ետ քաշելու ճանապ մը բանայ իրեն : Մենք ալ բարեկարգութեան փառքը անոր չտալու համար ստիպված ենք կամայ կամայ բարեկարգվիլ : Եթէ Կորչաքօթը մեղի քիչ մ'ալ նեղը խօթէ՝ կարծենք սա պատասխանը պիտի առնէ մեզմէ :

— Պարտէ՛, մենք չպիտի բարեկարգվինք, հասկցա՛ր : Ի՛նչ կրնաս ընել նէ՛ գնա՛ ըրէ՛ :

Թէպէտ և չենք յուսար որ կիրքերն այս ստալճան տաքնան, բայց չենք ալ յուսար որ քրքիւն ստորագրվի : Ուստի, ըստ մեր վարդապետութեան, միշտ ստանենք իրաց վախճանին :

Գործերուն ասանկ տարցած ժամանակը Պիղմարը իշխանն ալ կուզէ քիչ մը հանդուստնալ ճիշդ այն հարմարութիւն պէս ո՛ր առաւան դէմ քիչ մը պառկելու հրաման կը խնդրէ :

— Կաղաչեմ, ոտուքդ պահենք, թող տուէք քիչ մը որ երթամ պառկիմ :

— Ոչ, կըսէ Կիլեօմ :

— Կաղաչեմ, ես ամենէն շատ խաղացի, պարեցի, խմեցի, ամենէն շատ հոգնեցայ ես : Թող տուէք, գլուխ քիչ մը բարձի վրայ դնեմ, նորէն կուգամ :

— Դուն եղբայրս նէ՛ Գեօքը կուրբի :

— Մի՛ վախճար, քանի որ Կորչաքօթն, Անարախն, Տէրալին հոս են, չէք ձանձրանար :

— Ձե՛, չէ՛, դուն ալ նստէ՛ : Հիմայ երթաս քնանաւ և մինչև որ արթննաս նէ՛ հարսնիքը կը բնայ :

— Մի՛ վախճար Տէր, այս հարսնիքը շատ չլննար :

— Գնա՛, բայց շատ եկուր :

— Ես ալ աղէկ, քանի մը ժամէն կուգամ :

Իրա՛ն հաջած է այս մարդը թէ հարսնիքը ցրուելու համար պառկելու քնայ :

Աս ալ յայտնի չէ :

— Վեց տէրութեանց գեղապանները քիչ քիչ նորէն մայրաքաղաքս պիտի գան եղեր :

Ինչո՛ւ գացին այս մարդիկ և հիմայ ինչու կուգան :

Դոնիքեանսին առաջարկութիւնները չլնողունելու համար դացեր էին, հիմայ ալ այդ առաջարկութիւնները ընդունած չլնողունելու համար կուգան կոր :

Ո՛չ, ոչ, ես դիտեմ ինչո՛ւ համար կուգան կոր : Կեցէ՛ք ըսեմ :

Հիմայ մեղի քրքիւն ստորագրել չէ՞ն առաջարկեր կոր : Ե՛հ, եթէ քրքիւն չստորագրենք վեց տէրութիւնները պիտի պարտաւոր

րին իրենց գեղապանները ետ կանչել : Եյ, հոս գեղապան չկայ ո՛վ կանչեն ետ : Ուստի հիմայ ուրնէ գեղապանները նորէն կը խորհն կորորեա կանչեն նէ՛ երեսն երթան :

Ո՛վ գեղապանք, եթէ կուզէք՝ կէս ճանապէս կարճէ՛ք, ինչու որ քրքիւն չպիտի ստորագրենք :

Երէկուան Մանգուլէին մէջ հետեւեալը կը կարգանք. « Հրաման եղեր է որ ասկէց ետքը պաշտօնեայք ժամը հինգին իրենց յաշտօնին գլուխը դանդաղեն : »

Կարծենք ժամը հինգին շատ կանուխ է, որովհետեւ մեր գիտցածը Բ. Գրան սենեակները եթէմին կը բացվին : Ասկից առաջ Տպագրական տեսուչներն ժամը եթէմին առաջ դրոշման անկարգի եղած էր մեզ :

Մնացածաւ սխալմունք մը ըլլալու է Մանգուլէին այն լուրին մէջ :

Երեսփոխանական ընտրութեանց մասին յոյն լրագրիւնները լեզունին քաշեցին :

Կերևի որ Մասիսի տուած ապտակներէն բաւական կարմիրցուն մեր օրթօտօքը եղապարհուն երեսները : Այս եղբայրներէն մին կըսէ թէ « Մասիսի նպատակն է այս երկու աղջիկը իրարու դէմ յարուցանել, բայց իւր նը պատակին մէջ չպիտի յաջողի, որովհետեւ Հայոց հետ եղբայրաբար պիտի վարվին Յոյները »

Ո՛ղ ըլլան, բայց կաղաչենք որ շատ եղբայրաբար չվարվին, եթէ կուզեն սիրով վարվիլ մեզի հետ :

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐ

Լոնտոնցին Աժման Հալտի մէկ հեռագիրն կը ծանուցանէ թէ Թուրքիան բարեկարգելու պաշտօնը պիտի յանձնըլլի Մեծ, Նիկիա զոս Եֆէնիսի Թիւրքիստանին :

ԽՈՍԱԿԱՅՈՒԹԵՐԵՆ ԱՍՆԱՆՑ

— Ուր կ'ըլլան կոր քուրուկ :

— Մայր եկեղեցի կ'ըլլամ կոր :

— Զըլլայ որ դասին մէջը մանաս կոյնիս :

— Ինչո՛ւ, Թատրանը կը դրէ՞ տէյի :

— Ձե՛, ան տեղը տէրպապա մը կայ, առջի օրը դասին մէջ կայնուրնուն անանկ խօսքերը ըսու որ ես անցայ :

Ի՛նչ ըսու քա :

Ի՛նչ պիտի ըսէ, « Ե՛ք տա՛նար » չէք խորհիլ, ասանկ հարգիլ ոչ վեր ինքզինքնիդ տիրապետելու ցցունելու համար դասը կը մըտնէք կոր չըսէ մի : Դասին մէջը դանդաղ կը նիկնելուն ու աղջիկներուն երեսները կատարմիր կարեցան սա խօսքին վրայ : Ինքզինքն ցցունել պարէ միտքէն անցնէր : Հայտէ ըմենք քի պարի կնիկն ու աղջիկներ ալ ինքզինքնին ցցունելու համար դաս կը մտնեն, տէրպապայի մը ասանկ խօսք ընել կը վայել մի :

— Գորուկ չլայլեր ամա, սանդի մեր ըրածն ալ չվայլեր : մենք դասին մէջ կայնինք կոր նէ՛ մէկու մը չենք նայիր կոր ամա, տէյի խօսքներուն աչքը մեր վրան կըլլայ կոր տէյ, աղջիք չեն կրնար կոր ընել :

— Նայելով ի՛նչ կըլլայ եղեր, ալաֆրանս կային մէջ անանկ բաներ չվնասվիր :

— Զմեմուվիր ամա, քիչ մը վնասուելու է, գէրէ անցեալ հինգշաբթի օրը երիտասարդին մէկը այնչափ տաքիչ եղեր էր աղջկան մը զի, երեսը հիչ խորանին չդարձուց :

— Հոգի Մայր եկեղեցիի մէջ ասանկ բաներ չըլլար, դուն անիկայ գեղեցու մէջ վնասուէ՛ :

— Վարդապետը վրան խօսք մը զուրցել չտայ տէյի քահանաներն ալ ծուխերին չը կորնցնեն տէյի բերանին բանալով երկու խօսք չեն ընէր կոր :

— Ի՛նչ ընեն խեղճերը, շահերնին այնպէս կը պահանջէ կոր, ինչ որ է երթամ, իրա՛ն առնեմ տուն տանիմ :

— Գա հիւանդը ո՛վ է :

— Իշտէ մեր դրացիին աղջիկը, ան օրը դասին մէջն էր տէ, տէրպապային աղ. խօսքերը ծանր եկեր է իրեն քէֆը աւրեց :

— Ան տէրպապան ո՛վ է նէ պարէ սրէ-չարի մը խանութը մտնէ հոս խօսի որ իր խօսքերէն հիւրնդոցը շատ մը իրա՛ն առնէ ու ըսնանայ, Տէր ողորմա՛ս : . . .

— Մնաք բարով :

— Ենարհակալ եմ :

ԱՍՏԵՐՈՐ ԱՅՈՒ

Այն բաժանորդները որոնց բաժանորդաւորութեան պայմանաժամը լրանալու մօտ է, կաղաչվին վճարել նոր բաժանորդագիրը եթէ կը փափաքին թերթերուն նորէն ընթերցող ըլլալու պատիւն ընել մեզ :

Պ. Թ. . . իւր տիկինովը և իւր Գ. . . բարեկամովը Բերայի պարտեպին մէջ կը պտըտէր :

Գ. . . ը իր թէն տուած էր Պ. Թ. . . ի տիկինը :

Կէս ժամու չափ պտտելէն վերջը երբ դուրս կենէին Պ. Գ. . . ին ոտքը տանջուա որով տիկինն ալ իյնալու պէս եղաւ քարեբուն վրայ :

Պ. Թ. . . կամայեղ մը Գ. . . ի մօտենալով տկանիկի վար ըսաւ :

— Ենարհակալ եմ քու բարի գիտաւորութեանդ :

Նախագահ. — Ամբաստանեալ, յանցանք ծանր է, և կը տեսնեմ որ բնաւ հոգչն ընէր կոր :

Ամբաստանեալ. — Որովհետեւ աղէկ դէժ տեմ որ ներողամիտ պիտի ըլլաս ինծի :

— Ինչո՛ւ :

— Որովհետեւ երկուքնու ալ աստիճանը միևնոյն օրը բարձրացաւ :

— Ի՛նչպէս :

— Այն տարին ուր առաջին անգամ վեց ամիս բանտարկութեան դատապարտվեցայ, դուք ալ նոր նախագահ ընտրված էիք հոս :

— Վարդապետ, ան խըյաֆէթով ետեւէս կուղայիր կոր :

— Հրաման էք հանրմ :

— Ասանկ թեւերդ սթապա, բոպիկ ոտքով եկար եկեղեցիէն մինչև հոս :

— Հրամաններէք հանրմ : վարդապետը
սիւսի դէմ քարոզ կուտար կոր , առնն քացի
շարքարս չարամներս հանեցի անանկ եկայ :

— Պարոն , այդ ձուկերը ո՛ւր կը տանին
կոր :

— Տունս կը տանիմ կոր էֆէնա՛ն :

— Ի՞նչ ընելու համար :

— Տապիկելու ուտելու համար :

— Բայց զանոնք ես որսացի իմ քէյֆիս
համար որ իրիկուան ուտեմ :

— Այո , դուք բռնեցիք , բայց ես ալ
ձեզի քուէ տուի եւ երեսփոխան եղաք :

— Ի՞նչ կ'ընէ անկից :

— Մեր շահուն համար ոչխարներու չէ՛ք
մի ետ . . . ԳՈՂ

ՏԵՐ-ԽՐԴԱՅԻՐ ՅԱՆՈՐ Յ. ՊԱՐՅԱՆՅԱՆ

ԱԿՏԵՐԿ ԲԱՅԱՆ
ՆԵՐԱՅԵՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՍՈՒՐԵՆԵՍԱՆ
ՏԵՐԵԿԵԱՆ ԵՒ ԳԻՏԵՐՈՅԻՆ

Պ. Գաղղիներէ խառնարանէր պարտաւորի է
Պ. Ս. Ս. Սուրենյան կը ծանուցանէ : Յար-
դոյ ուսումնակէր Աղղայնոյ թէ ինքը Աղղայնի վար-
ժարանաց մէջ բազում տարիներ յաջողութեամբ
գաւառաւորութեան ու անօրէնութեան պաշտօններ վա-
րկէ եւ Եւրոպացոց դատարարութեան նորադոյն
ու արդիւնաւոր կերպերուն հմտութիւն տաւալէ յե-
տոյ , այս անգամ Ալեքի Բաշայի մեծ փողոցին վա-
րի ծայրը՝ դեղագործի խանութին փոյց թիւ 113 ըն-
դարձակ տունը Երկեսու Պիլեթիօթիկ վարժարանի վե-
րածած է սկսեալ ի 1 Հոկտեմբերէ 1876 :

Այս վարժարանին մէջ այժմ՝ յետին չափ ա-
շակերտք եւ աշակերտութիւն կան . երեք ու կէս տարե-
կանէն մինչ տասն եւ հինգ տարեկան տղայ եւ աղջիկ-
ներ կընդունուին : Փոքր մանկանց դատարարութե-
ան կերպը հաճոյ , զուարճալի , արդիւնաւոր եւ
բարոյալից է . դրոշմներու եւ մեղեքներն սրելու համար
յատուկ խաղաղփոքներ առնուած են , իրենց մաքրու-
թեան , անողջութեան եւ այլ տխուր անթերի փոյթ
եւ խնամք կը տարուին : Աւսումնարան մանուկները թէ
մանչ եւ թէ աղջիկ (մանուկներ մանչերը) պարտա-
ւոր են վարժարանին մէջ Պարզկերէն խօսելու . ու-
կայն դասերն ընդհանրապէս Հայերէն լեզուով կ'ա-
ւանդուին :

Աւանդներն են . Հայերէն , Գաղղիերէն ,
Ալեքիերէն եւ Տառիկերէն լեզուք . Թուալիտութիւն ,
դրահալի , երկրաչափութիւն , տօնարակալութիւն ,
խմատարարութիւն եւ իւր պատմութիւնը , Աղղայնի
եւ ընդհանուր պատմ . բնագիտութիւն , քրիստոնէա-
կան ուսումն . բոս գաւառութեան Հայաստանեայց
լուստորջափան Ս. եկեղեցոյ , երոպական նօթա-
դժաղութիւն , գեղարդութիւն , վարժութիւն գաղղ-
խօսակցութեան , աշխարհագրութիւն . բիւնո . աղջ-
կանց համար ասղեղործ , կոր , ձեւերու եւ ծաղիկ
չինելու արուեստ :

Այս ուսումնարանին մէկ կամ քանի մը հասնող
բիւ ուղղներն ալ կընդունուին . ձեւերու ու ծաղիկ
չինելու արուեստներուն ու բիւնոյի համար երկու
Տիկնայք եւ օրհորը իրենց փափակները զոճացներու
յարմար ու պարտաւոր սկսող անհն ուն վարժարանը :

Պիլեթիօթիկները ընտանեկան կենաց քաղցրութե-
ան զուրկ չեն , իրենց համար տարուած գործակից
խնամքն ու բարոյական հակադրութիւնը կրնան ի Է դա-
ւառացի եւ թէ՛ Պիլեթիօթիկ պատուարածան ծնողաց ա-
մեն վստահութիւն արդիւն՝ զաւակներն ուն բարեկարգ
վարժարանը դրիկելու , որ որ մից ամաց միջոցն մէջ
յաճախող աշակերտք շատ աւելի արդիւնք քաղած
են քան այլոք , եւ միջերկին կան որ Պարզկերէն
խօսակցութիւն հասկնալու բուական վարժ եւ նոյն
լեզուով իրենց գաղափարներն յայտնելու փոքր ի շա-
տէ կարող եղած են :

Վարժարանին ուսմանց միջոցը հետեւողութիւն
է մայրաքաղաքիս Կոյսերական Լիւսի միջոցին եւ
իւր ուսմանց վերջին տարին յիշեալ Լիւսին վեցեր-
բորդ տարւոյն կը հասնի :

Ստալի թէ՛ Ալեքի Բաշայի թէ՛ չրջակայ ու հե-
ռուտը թաղերու եւ թէ՛ գաւառաց աշակերտք եւ աշա-
կերտութիւն կը հրաւիրուին օգտւալ քաղիւն այս կարեւոր
հաստատութիւնէն :

Վճարմանը կանխիկ են եւ ետմանց հետեւեալ
գիններով .

Փոքրիկ մանկանց համար տնայթուտի 1 տրծ .
մէկտա , Աւսումնարան մանուկներու համար 2 մէկտա ,
Բիւնոյի համար վարժարանին աշակերտները
2 1/2 մէկտա դաս վճարելու են , իսկ միայն բիւնո-

դաս առնելու եկողները 3 մէկտա :

Ծաղիկ չինել եւ ձեւ սովորելու եկողներն՝ յատուկ
տախտիկութեամբ կընդունուին :

Յերեկեայ ճաշը վարժարանին ընելու համար 3
մէկտա դաս վճարելու պէտք է :

Պիլեթիօթիկներու ետմանց 8 Օտմ . իրա է :

Ընդարձակ անդեկութեանց համար վարժարանը
գինելու է :

77 Մարտ 14 Սուրենյան Վարժարան

ԳՐԱՏԱՆԻՆ ՊԵՌԵՆՆԵՑ

Եւսեփ Բուրաճեմ Բե- 22

Նոր բացված տղի գրատան մէջ կը ծախ-
վին չափաւոր գնով գիտութեանց վերաբեր-
եալ ինչպէս նաեւ ուրիշ այլ եւ այլ Թեւանե-
րէն գիրքեր :

Յիշեալ գրատան մէջ մօտ օրէն պիտի
ծախվին նաեւ Հայերէն ամեն նոր հրատարա-
կութիւնք , դասագրքեր են , Բերայի եւ Ղա-
լաթի խաղաղգայնոց ի գիտութիւն :

Թախու գիրք ունեցող աղջոյնք ալ
կրնան գինել յիշեալ գրատանը , որ գիրք ալ
ծախու կ'առնէ :

ԴԵՂԱՐԱՆ

ՏԻՐԱՆ ԱԼԼԱՎԵՐՏԵՄ

Իւր արհեստին մէջ փորձառական հմտութեան
զատ դեղագործական տիրաւոր վարդապետը զեղա-
ծործ Տիգրան Կիլիսի Սիւրհիբերտեան , պատիւ ու-
նի ծանուցանել որ Պարզէ Բարոյի կողմը Երկեսու
Խալաթ խանի կից իր գեղարանը պատրաստ է Տառ-
իկերէն Գրատաներն ու ամեն լեզուա դեղագործներ ըն-
դունիլ ու յաճախողներն թէ՛ դեղորէից եւ թէ՛
գինի կողմանէ գոհ ընել :

Յիշեալ դեղարանը կը գտնուին ամեն օր ժամը
4 1/2 մինչեւ 10 մայրաքաղաքիս երեւելի թիւիկները
ինչպէս նաեւ ամեն երեքշաբթի եւ ուրբաթ օրերը Յէն
մինչեւ 8 կարտեղոց ձիւ նայելու համար յատուկ բը-
ժիկներ , բայց ի անհոյժ ամեն տասնեկինգ օրը ան-
գամ մը , երկուշաբթի օրերը , աչքի եւ ախանջի հի-
ւանդութեանց թիւիկ մը ներկայ պիտի գտնվի դար-
տելոց ձիւ նայելու համար :

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԳՐԱՏԱՆԵՍԱՆ

ՈՐՈՒՄՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ Ս. ԵՂԱՆԵՐՏԵՄ

Քրիստոնէական ուսման դեղեցիկ դասագիրք մ'է
զոր աղղայնի քով մտանալիք եւ Հայաստանեայց
եկեղեցոյ բանիքան վարդապետ Արթ. Գաղղի-
Սուրենյանեանց կը նախընտրուի աղղայնի մանկուցն :

Արթ. Հեղինակը ինչպէս կրէ իւր յատաճա-
րանին մէջ , փոխանակ դաս մը մանր մանր ուսմանը
դեղեցիկը Քրիստոնէականին մէջ . որոյմէ մանուկ
ուսմանը երեք բուն մը չհասկնար , չորս մտնելու
յաճախ է իւր դասագիրքը հետեւեալ կերպով :

Ման Ա. Հիմանք Հաւատոյ : Ման Բ. Հին
Կրօնարան : Ման Գ. Նոր Կրօնարան : Ման
Դ. Տարեր-Հայաստանեայց եկեղեցոյ պատմու-
թեան :

Արթ. Հեղինակը մանկական բարոյականի պատ-
կանեալ դաս մ'ալ գրած է իր գիրքն դրոշմին :

Կը գտնուի Եւսեփ Բուրաճեմի ճառարանի
թիւ 2 , Ս. Ղ. եւ Երազմանեան գրատանը եւ ուրիշ
գրադատանաց քով : Գինն է 25 տանիկով :

Պարզայց համար եւ մեծ քանակութեամբ ու-
նուած ատեն 100ին 10ը գեղջ կըլայ :

ՇԱՀԵՆ Ի ՍԵՊՈՐ

ԿԱՍ

ԳԱՂԹԱԿԱՆ ՀԱՅՐ

ԳԻՆՆ

Ս. Տիգրանեց

Սոյն փոքրամասնութիւնը՝ որ Հայաստանի թշուա-
ռութիւններն ու սովորութիւնները նկարագրելով
անդերը գաղղականութեան գիտանելը կը ցոյցնէ ,
այնպիսի ճարտար կերպով հիւստած է որ հեղինակին
մեծ պատիւ կը բերէ :

Սոյն ընտիր գիրքը արդէն ստատելու մօտ ըլլա-
լով մեր կողմէն ու եւ գոյնատ աւելորդ կը համարվի
մանաւանդ որ քանադասներն արդէն իր կայմերով
հասարակութեան ծանօթացած ըլլալով յաճախա-
րութեան բնաւ պէտք չունի :

ՎԻԿՏՈՐ ՀԻՒԿՈՅ

ԻՄՊԵՐ ԿԱԼԼՈՒԱ

Թարգմանեց Ալիքան Արիարեան

Գարուս մեծահոգի լոսնատեղին անգղա-
կան զրէն եղած խրատական եւ սրտաշարժ վէպ մը ,
որ մեր արդի երիտասարդ հանճարներուն գրեթէ նը՝
կարողին է՝ գեղեցիկ հայերէն աշխարհորոտ լեզուի
վերածուած՝ այնպիսի կանոնաւոր եւ կոկիկ գրչով մը՝
որ սրտիւ կը բերէ երիտասարդ թաղմանին :

Կը ծախուի Եւսեփ Բուրաճեմի ճառարանի
թիւ 2 , Ս. Ղ. եւ Երազմանեան գրատանը , եւ ուրիշ
գրադատանաց քով : Գինն 3 դր.

ՏՐԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՅԻՋԻԳԱ ՊՈՂՈՍ ՊԱՏՈՒՆԻՈՅՆ

Ի պէս Գաղղիերէն

Որոյ վերայ յաւելեալ ցեղական եւ կենսագրա-
կան պատմութեան նորին

ՀԱՏՈՐ Ա.

Հրամանաւ հասարակ իրեն-Բեան Դուրեմ

Ամեն հայ գրադատանաց քով կը գտնուի
գինն 3 դր.

ՊԵՐՊԵՐԵՆՆԵՑ

ԴԱՏԱՐԱՆ ՊԱՏՈՒՆԵԱՆԵՐ

ԳԻՆ 1 ԴՐԾ.

Գաղղիաց համար 0/0 10 դր. եւ Եւսեփ Բուրաճեմ

Զարգարեան գործարանին մէջ . Սուրենյան Համար
Թիւ 14

Ընտիր թղթոյ վրայ . 130 պատկերք .
եւ 8 երէս , քարթճով կաղմալ , մինչեւ ցարդ
հրատարակուած Քերականներէն շատ աւելի
ճիշտ գրքոյի մ'է . իրիստ յարմար նորուս ման-
կանց ընթերցանութեան :

ԱՅԿԱՆԱԳՐ

ԲՆԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ

ՆԱԽԱԿԱՆ ԳԱՆՔԻՔ

ԵՒ

ԺՈՂՈՎՐԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԵՐԿԱՍԵՐԵՑ

Բ. Տ. ԵՂԱՆԵՐՏԵՄ

Այս տանակարնոր գիտութեան կրօնները ժող-
կրդեան ամեն կարգերուն մէջ տարածող եւ միան-
գաւանց աղղայն վարժարանաց նախնական դասերու
յարմար դասագրքի մը պատկառութիւնը ի վաղուց ան-
տի դպիսի եղած էր : Ահա այս պատիւը լեզուց այս
անգամ Մեծ . Միկրիշ ԷՓ . Աղղայնեան երկաթ-
րեւոյթ եւ հրատարակելով այն կարեւոր մատենիկը որ
վերջիչեալ կրին նպատակներուն իրիստ լուս կը ծա-
ուայ :

100 երեսներէ բաղկացեալ եւ 38 փորագրեալ
գեղեցիկ պատկերներով զարդարուած է :

Կը գտնուի Եւսեփ Բուրաճեմի ճառարանի
թիւ 2 , Ս. Ղ. եւ Երազմանեան գրատանը եւ ուրիշ
գրադատանաց քով : Գինն 1 Փրանք :

ԱՅԿ

Աղղայն երիտասարդ մը , որ իւր վտե-
րացեալ հեղինակութիւններով տաճկերէն լեզ-
ուէ մէջ համալուար եղած է , այս անգամ
կը խոստանայ թէ՛ Աղղայնի վարժարանաց մէջ
եւ թէ մասնաւորաց դասախօսութիւն ընել տաճ-
կերէն լեզուն քիչ ատենի մէջ ուսուցանելու
պայմանաւ :

Նաեւ կը խոստանայ քիչ ատենի մէջ
պարսկերէնը կատարելապէս ուսուցանել :

Պէտք ունեցողը գինելու է լրագրոյս
տպարանը :

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ս. ՄԻԿԱԵԼԻԱՆ

Պ. Գուկ ճարտիկ գրուի թիւի փառա խոն
վերնոյթի թիւ 13